

ФОРМУВАННЯ НОВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ТА ПРИВАТНИМИ ФІНАНСАМИ В УКРАЇНІ

20
24

Збірник V Всеукраїнської
науково-практичної конференції

10 грудня 2024 р.
Хмельницький - Херсон

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету
міжнародних, економічних відносин, управління і бізнесу
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 6 від 26 грудня 2024 року)*

**Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в
Ф 79 Україні** : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (10 грудня 2024 р., м. Хмельницький – м. Херсон). –
Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. – 252 с.

ISBN 978-617-8187-41-5 (електронне видання)

Організаційний комітет

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ:

Ірина ГОНЧАРЕНКО – д.н. з держ. упр., професор, член-кореспондент Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету;

Павло ГРИГОРУК - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі Хмельницького національного університету;

Ірина ЛУК'ЯНЕНКО – д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія»;

Олексій МІНЦ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»;

Георгій РОГОВ – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;

Марина СЛАТВІНСЬКА – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Одеського національного економічного університету;

Галина ТКАЧУК - д.е.н., професор, завідувач кафедри цифрових технологій фінансових операцій Одеського національного технологічного університету;

Ніла ХРУЩ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького національного університету;

Інна ШКОЛЬНИК - д.е.н., професор, перший проректор Сумського державного університету;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету;

Юрій БЕЗДІТКО - к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Надія ФЕДОРОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

Ірина ПЛЮЩИК – ст. викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

Збірник містить матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні», що відбулася 10 грудня 2024 року на базі Херсонського національного технічного університету.

Видання розраховане на представників наукової спільноти, викладачів, фахівців у галузі фінансів, працівників органів державного управління, студентів закладів вищої освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори наданих матеріалів.

Висловлені у тезах доповідей думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	8
Барабаш Л. В. СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ.....	8
Вербицька Г. Л. РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТУ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	11
Дудник Д. Г., Сідельникова Л. П. ФІСКАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	14
Зимовець В. В. ДЕКАПІТАЛІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	17
Зосимчук В. В., Сідельникова Л. П. МІСЦЕВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ АВТОНОМІЇ ГРОМАД.....	20
Іванова А. М. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	23
Кучеренко Т. С., Єгорова О. М. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ ВИДАТКІВ.....	26
Малий М. С., Чиждова Т. В. ПРОБЛЕМИ ІСНУЮЧОЇ СИСТЕМИ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	30
Масонов Д. І., Посаднева О. М. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	33
Мунько А. Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД.....	36
Ревенко К. Є., Єгорова О. М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ДЕРЖАВИ	39
Руденко В. В. ПЕРСОНАЛЬНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	42
СЕКЦІЯ 2. ВІТЧИЗНЯНА БАНКІВСЬКА СИСТЕМА ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ.....	45
Батюк Л. А., Семперович І. В., Антощенкова В. В. ГРОШОВО-КРЕДИТНІ ЧИННИКИ ДИСПРОПОРЦІЙ СИСТЕМИ ВІДТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	45
Бочарова В. Д., Бездітко Ю. М. ОЦІНКА ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ ВІДОКРЕМЛЕНИХ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ БАНКІВ В УКРАЇНІ.....	48
Бурець О. І., Борисюк О. В. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ДЕПОЗИТНОГО ПОРТФЕЛЮ БАНКІВ УКРАЇНИ.....	51
Ветров Я. Ю., Шуба М. В. КРИПТОВАЛЮТИ В БАНКІВСЬКІЙ СПРАВІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ.....	55
Воронцова А. О., Бездітко Ю. М. ОЦІНКА СТАНУ РОЗВИТКУ КРЕДИТНИХ СПІЛОК В УКРАЇНІ.....	58

Мунько А. Ю.,

*к.держ.упр., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД

В умовах воєнного стану фінансова безпека держави є визначальним фактором її стійкості, здатності протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам та забезпечувати соціально-економічну стабільність. Територіальні громади, як основа місцевого самоврядування, відіграють ключову роль у реалізації фінансових стратегій, створюючи міцний базис для централізованої державної політики.

Публічне управління фінансовою безпекою держави в умовах воєнного слід здійснювати на таких принципах, як:

- централізація-координація, що передбачає збереження єдності фінансової політики під контролем держави з одночасним забезпеченням автономії органів місцевого самоврядування;
- прозорість і контроль, включаючи забезпечення звітності фінансових потоків як на центральному, так і на місцевому рівнях;
- гнучкість і адаптивність, що передбачає можливість швидкого коригування політики у відповідь на зміну умов;
- ризико орієнтованість, включаючи виявлення, оцінку та нейтралізацію загроз фінансовій системі держави.

Загалом систему публічного управління фінансовою безпекою можна представити у вигляді багаторівневої ієрархії [2], зокрема державний рівень (управління стратегічними фінансовими резервами, формування і контроль бюджету воєнного стану, міжнародна фінансова кооперація (отримання грантів,

кредитів, гуманітарної допомоги), контроль над валютним ринком і запобігання спекулятивним ризикам); регіональний рівень (координація між органами місцевого самоврядування, формування регіональних стабілізаційних фондів, моніторинг та аудит використання коштів на стратегічні потреби); рівень територіальних громад (оптимізація місцевих бюджетів для задоволення пріоритетних потреб (обороздатність, соціальний захист, базові комунальні послуги), забезпечення альтернативних джерел доходу (мобілізація податкових надходжень, залучення інвестицій, активізація благодійної допомоги), захист критичної інфраструктури та створення локальних запасів, проведення аудитів для запобігання корупції).

Кожен із рівнів управління, передбачається, виконує властиві йому функції щодо інституційного забезпечення системи фінансової безпеки держави, яка в умовах воєнного стану вимагає відповідних трансформацій. З цією метою на державному рівні пропонуємо створення єдиного Національного стабілізаційного фонду, який акумулює кошти з міжнародних донорів, внутрішніх податкових надходжень та перерозподілених бюджетних ресурсів, забезпечивши законодавче закріплення пріоритетів використання фонду (оборона, гуманітарні потреби, критична інфраструктура) та механізми систематичного публічного звітування про стан і використання фонду.

На рівні областей доцільним є формування регіональних стабілізаційних (резервних) фондів для забезпечення базових потреб у разі порушення централізованого фінансування. Джерелами наповнення такого фонду може бути частково кошти з державного бюджету, що перераховується до обласних бюджетів, внески від місцевого бізнесу та благодійні надходження [1]. За ключовим призначенням фонд є резервом на відновлення критичної інфраструктури, підтримку територіальної оборони.

Рівень територіальних громад виконує роль забезпечуючої підсистеми, ефективність виконання якої вимагає оптимізації місцевих бюджетів шляхом зміни бюджетного планування в умовах воєнного стану, тобто встановлення пріоритету на фінансування соціальної підтримки, оборони і відновлення

критичної інфраструктури. Все більшу увагу необхідно приділити розвитку альтернативних джерел доходів. У цьому контексті можливе впровадження локальних програм мобілізації податкових надходжень через спрощення податкового адміністрування для малого бізнесу, партнерство з підприємствами для спільного вирішення питань (надання транспорту, енергії, продуктів). У світлі збільшення корупційних інцидентів, зокрема на місцевому рівні можна також говорити про впровадження електронної платформи для обліку та моніторингу місцевих фінансових операцій з метою швидкого виявлення нецільових витрат і підвищення довіри громадян.

Інтеграційний підхід за рахунок синергетичного ефекту дозволить досягти певних позитивних результатів, як-от: зміцнення фінансової стабільності держави навіть за умов активної фази військових дій, стабільне функціонування територіальних громад, зниження рівня корупції через прозорість фінансових потоків, збільшення ефективності використання обмежених ресурсів.

Запропонований підхід інтегрує державний, регіональний та місцевий рівні у єдину систему, орієнтовану на швидку мобілізацію ресурсів та адаптацію до викликів. Особлива роль територіальних громад у системі дозволяє забезпечити сталий розвиток локальних економік і підтримувати національну фінансову безпеку.

Література

1. Трещов М.М. Фінансове забезпечення відновлення та реконструкції України у повоєнний період. *Науковий вісник: Державне управління*. 2023. № 2 (14). С. 19-40. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2\(14\)-19-40](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2(14)-19-40).
2. Dragan I., Nestoryshen I., Ostapenko L., Terletska V., Munko A. Improving the mechanism of administrative and legal ensuring of the financial and economic security of the state. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. № 5(52). P. 461–470. URL : <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4168>.